

Pensament de l'alumne sobre l'educació física segons l'edat

JUAN ANTONIO MORENO MURCIA*

Facultat d'Educació.

Universidad de Murcia

PEDRO HELLÍN GÓMEZ

Mª GLORIA HELLÍN RODRÍGUEZ

Unitat d'Investigació d'Educació Física i Esports.

Universidad de Murcia

Correspondència amb autors/es

* morenomu@um.es

www.um.es/univefd

Resum

El pensament de l'alumne d'Educació Secundària Obligatoria cap a l'Educació Física és un tema de gran interès entre els docents. Hi ha nombroses variables que determinen aquest pensament. En la nostra investigació hem analitzat com es relaciona l'edat (12-13 i 14-15 anys) de l'alumne amb altres aspectes de l'Educació Física: la importància i l'interès que l'alumne concedeix a l'Educació Física, la pràctica físicoesportiva extraescolar i el context en què es realitza aquesta pràctica (federada o pel seu compte). Per fer-ho, hem utilitzat el Qüestionari per a l'Anàlisi del Pensament de l'Alumne en Educació Física (QAPAIF) elaborat per a aquesta investigació, i l'hem aplicat a una mostra de 1.499 estudiants de primer i segon cicle d'Ensenyament Secundari Obligatori de la Regió de Múrcia. Per a l'anàlisi de resultats hem realitzat estadístics descriptius de totes les variables, i també anàlisis d'independència entre variables mitjançant les proves de Khi quadrat de Pearson, completada amb l'anàlisi de residus tipificats corregits. Les principals conclusions a què hem arribat han estat: l'Educació Física agrada més als alumnes de 12-13 anys que als de 14-15 anys, car la troben molt important i útil, perquè els ajuda a relacionar-se amb la resta i a ser més intel·ligents. L'Educació Física és primer que tot competició i diversió, per als alumnes de 12-13 anys, per això els continguts més importants són la Condició Física i la Salut, els Jocs i Esports i les Activitats al medi natural, en canvi, l'Expressió Corporal no rep la mateixa consideració. Als alumnes de 12-13 anys els agrada que el professor sigui bo, alegre, just, que els encoratgi, que els corregeixi a classe i que porti roba esportiva.

Paraules clau

Edat, Educació Física, Interessos, Actituds, Motivació.

Abstract

Students' opinion about Physical Education according to age

A Secondary Education student's opinion about Physical Education is an extremely interesting subject for teachers. There are numerous variables that determine this opinion. In our research, we have analysed how the student's age (12-13 and 14-15 years old) is related to other aspects of Physical Education: the importance and interest the student pays to Physical Education, doing extracurricular physical/sport activities and the context where these activities are done (clubs or on his/her own). To do this we have used the CAPAEF (Questionnaire for Analysing Students' Opinions in Physical Education) written for this research, applying it to a sample of 1,499 students in the first and second cycle of Secondary Education in the Region of Murcia in the academic year 2003-4. To analyse the results, we have compiled descriptive statistics of all the variables and we have done an analysis of independence between variables using Pearson's Chi-square tests and finally a corrected classified residual analysis. The main conclusions we have reached are: 12-13-year-old students like Physical Education more than 14-15-year-old students do, finding it very important and useful, as it helps them to relate with others and be more intelligent. Physical Education is above all competitive and fun for 12-13-year-old students, which is why the most important contents are Physical Condition and Health, Games and Sports and Activities in the natural environment. On the other hand, Self-expression through Movement is not considered in the same way. 12-13-year-old students like the teacher to be good, happy, fair, encourage them and correct them in class and wear sports clothes.

Key words

Age, Physical Education, Interests, Attitudes, Motivation.

Introducció

La incorporació del primer cicle d'ESO als centres de Secundària planteja noves perspectives en l'ensenyament de l'Educació Física, derivades d'un coneixement més global i unitari dels alumnes. Aquesta situació ha provocat que el disseny de les programacions didàcti-

ques contempli conjuntament el pensament cap a l'Educació Física dels alumnes, tant de primer com de segon cicle. El que l'alumne de secundària pensa de l'Educació Física i l'actitud cap a aquesta és el resultat d'un complex entramat de factors de tipus evolutiu i psicològic, en què l'increment de les capacitats físiques, un

aspecte destacat en aquesta etapa puberal, alhora que la millora de la coordinació dinàmica general creen unes condicions que afavoreixen l'aprenentatge motor en aquesta etapa, com expressen Meinel i Schnabel (1987), això és important des del punt de vista motivacional, perquè els alumnes d'aquesta etapa fan exercici físic perquè, a més de divertir-se, els serveix per a millorar la seva imatge davant d'ells mateixos i davant dels altres. Tots dos factors, percepció de competència i aparença física, emmarquen l'autoestima física, com assenyalen Fox i Corbin (1989), que per la seva banda constitueix un predictor important d'actituds cap a l'activitat física en general i cap a l'Educació Física en particular.

Algunes investigacions (Casimiro, 1999; Moreno i Hellín, 2004; Moreno i cols., 2003) coincideixen a afirmar que l'actitud i l'interès cap a l'Educació Física i l'esport davallen a mesura que s'incrementa l'edat. Aquest resultat es veu reforçat per l'opinió unànime dels docents que afirmen que, a mesura que s'incrementa l'edat, es produeix en els escolars una degradació de les actituds positives cap a la institució i cap a les matèries. En aquest sentit, destaquem els treballs realitzats per Reche, Sicília i Rodríguez (1996) amb estudiants d'edats compreses entre 6 i 16 anys i Piéron i cols. (1999) en un estudi amb joves europeus, en els quals es recullen les opinions sobre el centre escolar, el professorat, els companys, les matèries, entre algunes altres, i es conclou que hi ha un descens d'actituds satisfactòries cap a l'escola i en general cap a les matèries; aquest descens és menys acusat en l'Educació Física.

Coincidim amb les hipòtesis plantejades en les investigacions anteriors, segons les quals, l'esforç exigint a l'alumne per a l'acompliment de les tasques i les superiors cotes de responsabilitat en el treball, marcaran les pautes del comportament. En aquest sentit, observem que el caràcter lúdic que ha tingut l'Educació Física en Primària adquireix un altre sentit més utilitari i de formació per a la vida, en concordança amb noves motivacions i interessos (millorar la imatge, sentir-se més competents, conservar i millorar la salut, superar reptes, integrar-se i fer-se acceptar dintre del grup, a més de divertir-se) (Diseny Curricular Base, 1989). Això obliga el professor a preparar les seves classes i presentar-les de forma més estructurada, cosa que provoca en l'alumne una reacció mentre no es produeix l'assimilació i l'acomodació de la informació en nous esquemes mentals.

Quines estratègies podem fer servir per afavorir

actituds positives? D'una banda, la pròpia lògica interna de l'Educació Física brinda als docents la possibilitat d'intervenir en les tasques, analitzant-ne la complexitat i dificultat per tal d'establir seqüències d'aprenentatge en funció dels nivells de competència, perquè solament quan la demanda cognitiva de la tasca es troba en equilibri amb l'autopercepció de competència produeix satisfacció i gaudi; en el cas contrari apareix l'avorriment, l'estrès i l'ansietat. Igualment, els models d'aprenentatge motor basats en les teories del procés de la informació afavoreixen l'aprenentatge significatiu, i impliquen de forma conjunta el professor i l'alumne (Ruiz, 1994). Segons aquest model, el professor ajudarà l'alumne a trobar les solucions òptimes als problemes motrius plantejats, tot donant-li la informació adequada i l'alumne participarà en la construcció dels seus moviments i gestos esportius fonamentant-se en allò que ha après anteriorment. Totes dues estratègies, complexitat i dificultat de la tasca, igual com els models d'aprenentatge motor, fonamenten l'organització i distribució dels continguts entre ambdós cicles de secundària i en faciliten una millor assimilació, alhora que garanteixen la transferència de l'aprenentatge.

D'altra banda, el professor com a model de referència comença a perdre la importància que ha tingut a l'etapa de Primària; aquesta referència és desplaçada pel grup d'iguals o per altres models externs a l'àmbit escolar. No obstant això, l'essencial per a l'alumne de secundària és que la informació que rebí del professor el prepari per assumir l'autonomia i la planificació en l'activitat física, això vol dir fomentar la responsabilitat davant les seves necessitats de desenvolupament personal i assumir-la en la realització sistemàtica del tipus d'activitat física que millor respongui als seus interessos, sigui enfocada al rendiment o al lleure. Afavorir actituds que reforcin la motivació per l'exercici físic i la salut és realment important, si es té en compte que en aquestes edats (12-16 anys) comencen certes pràctiques gens saludables, com ara el tabac i l'alcohol, com ho demostren els estudis sobre conductes relacionades amb la salut (Casimiro, 1999; Enquesta Nacional de Salut d'Espanya, 1997; Mendoza, 2000; Mendoza i cols., 1994; Procrés-Jove, 2002).

Tenint tot això en compte, l'objectiu que planteja el nostre treball és analitzar la relació entre l'edat de l'alumne i la importància i l'interès cap a l'Educació Física, la pràctica esportiva i si aquesta és federada o no, en el marc de l'Educació Secundària Obligatoria.

Taula 1
Distribució percentual, residu tipificat corregit i el p-valor de l'edat segons la pràctica i l'associació esportiva.

	12-13 anys (%)	14-15 anys (%)	p
Pràctica fisicoesportiva			
No practica	38,1	44,8	,008
	-2,6	2,6	
Sí practica	61,9	55,2	
	2,6	-2,6	
Estar o no federat			
No està federat	73,3	77,9	,039
	-2,1	2,1	
Sí està federat	26,7	22,1	
	2,1	-2,1	

Mètode

Mostra

La mostra està composta per 1.499 estudiants d'Educació Secundària Obligatoria de la Regió de Múrcia, pertanyents al curs 2003-04, 769 són noies i 730 són nois, d'edats compreses entre els 12 i els 15 anys. El 52 % dels alumnes corresponen a primer cicle i el 48 % correspon a segon cicle. Això suposa un marge d'error de ± 3 % i un nivell de confiança del 95,5 %.

Instrument

Per a la recollida de dades s'ha utilitzat el qüestionari QAPAIF (Qüestionari per a l'Anàlisi del Pensament de l'Alumne en Educació Física), dissenyat per a aquesta investigació, que consta de 22 qüestions de caràcter tancat i obert, agrupades en 4 blocs: sociodemogràfic, importància i valoració de les classes d'Educació Física, aspectes relacionats amb el professor i hàbitos fisicoesportius.

Anàlisi estadística

Per a l'obtenció dels resultats han estat realitzats estadístics descriptius de totes les variables, i també anàlisis d'independència entre variables mitjançant les proves de Khi quadrat de Pearson, completada amb l'anàlisi de residus tipificats corregits, on la variable dependent és el pensament de l'alumne d'Educació Secundària Obligatoria cap a l'Educació Física i les variables independents

són: el gènere de l'alumne, el cicle, la importància que concedeix l'alumne a l'Educació Física, la pràctica fisicoesportiva de l'alumne, el context en el qual es realitza aquesta pràctica, i la titulació del professor d'Educació Física.

Resultats

Resultats segons la pràctica i l'associació esportiva

Com s'observa a la *taula 1*, el 44,8 % dels alumnes que no practiquen cap activitat fisicoesportiva extraescolar són de 14-15 anys d'edat, mentre que el 61,9 % dels que sí que en practiquen, tenen entre 12 i 13 anys ($p < ,01$). Amb diferències significatives ($p < ,05$), el 77,9 % dels alumnes que no estan federats són de 14-15 anys, mentre que el 26,7 % dels alumnes federats, tenen entre 12 i 13 anys.

Resultats segons la valoració dels continguts i els objectius

Com es reflecteix a la *taula 2*, amb diferències significatives ($p < ,001$), els alumnes de 12 i 13 anys valoren positivament la "Condició Física i la Salut" (47,1 %), els "Jocs i Esports" (84,6 %) i les "Activitats al medi natural" (52,3 %), en canvi, els alumnes de 14 i 15 anys s'associen negativament amb la "Condició Física i la Salut" (62,2 %), els "Jocs i Esports" (25,8 %) i les "Activitats al medi natural" (64,6 %).

Quant a la valoració negativa dels continguts, l'Expressió Corporal és valorada negativament pels alumnes de 12-13 anys (60,5%), en canvi, els alumnes de 14-15 anys (48,5%) no la valoren negativament ($p < ,001$).

Els objectius relacionats amb la "Competició" (29,1%) i la "Diversió" (65,3%), són valorats positivament pels alumnes de 12-13 anys, en canvi,

els alumnes de 14-15 anys els valoren negativament (79,1% i 44,8%); les diferències són significatives ($p < ,001$).

Resultats segons la importància i l'interès cap a l'Educació Física

Com podem observar a la *taula 3*, el 38,5% dels que consideren l'Educació Física "molt important" són alumnes de 12-13 anys, mentre que el 28% i el 5% dels que consideren l'assignatura "normal" i "gens important" respectivament, corresponen a les edats de 14 i 15 anys ($p < ,001$).

Respecte a l'interès, el 68,8% dels que consideren que l'Educació Física "els agrada molt", són alumnes de 12-13 anys. En canvi, el 40,4% dels que consideren que l'Educació Física "els agrada regular" són alumnes de 14-15 anys ($p < ,001$).

	Valoració	12-13 anys	14-15 anys	p
Continguts positius				
Condicció Física i Salut	No (%)	52,9	62,6	,000
		-3,6	3,6	
	Sí (%)	47,1	37,8	
		3,6	-3,6	
Jocs i Esports	No (%)	15,4	25,8	,000
		-5	5	
	Sí (%)	84,6	74,2	
		5	-5	
Activitats al medi natural	No (%)	47,7	64,6	,000
		-6,6	6,6	
	Sí (%)	52,3	35,4	
		6,6	-6,6	
Continguts negatius				
Expressió Corporal	No (%)	39,5	48,5	,000
		-3,5	3,5	
	Sí (%)	60,5	51,5	
		3,5	-3,5	
Objectius				
Competició	No (%)	70,9	79,1	,000
		-3,7	3,7	
	Sí (%)	29,1	20,9	
		3,7	-3,7	
Diversió	No (%)	34,7	44,8	,000
		-4	4	
	Sí (%)	65,3	55,2	
		4	-4	

Taula 2
Distribució percentual, residu tipificat corregit i el p-valor de l'edat segons la valoració dels continguts i els objectius.

	12-13 anys (%)	14-15 anys (%)	p
Importància de l'Educació Física			
Molt important	38,5	28,6	,000
	4,1	-4,1	
Important	36,2	38,4	
	-0,9	,9	
Normal	22,7	28	
	-2,4	2,4	
Gens important	2,7	5	
	-2,3	2,3	
Interès cap a l'Educació Física			
M'agrada molt	68,8	56,5	,000
	4,9	-4,9	
M'agrada regular	27,6	40,4	
	-5,2	5,2	
No m'agrada gens	3,6	3,1	
	,6	-0,6	

Taula 3
Distribució percentual, residu tipificat corregit i p-valor de l'edat segons la importància i l'interès cap a l'Educació Física.

	Valoració	12-13 anys	14-15 anys	p
Classes d'Educació Física				
Són útils	No (%)	48,1	57,7	,000
		-3,7	3,7	
Sí (%)		51,9	42,3	
		3,7	-3,7	
Utilitat				
Relacionar-se amb els altres	No (%)	53,6	60,7	,006
		-2,8	2,8	
Sí (%)		46,4	39,3	
		2,8	-2,8	
A ser més intel·ligent	No (%)	91,9	95,1	,012
		-2,5	2,5	
Sí (%)		8,1	4,9	
		2,5	-2,5	

►
Taula 4
Distribució percentual, residu tipificat
corregit i p-valor de l'edat segons la
valoració i la utilitat de l'Educació
Física.

Resultats segons la valoració i la utilitat de les classes d'Educació Física

Com s'observa a la *taula 4*, el 51,9 % dels alumnes de 12-13 anys considera que les classes d'Educació Física "són útils", davant del 57,7 % dels alumnes de 14-15 anys que opinen el contrari ($p < ,001$).

Els alumnes de 12-13 anys troben útils les classes d'Educació Física perquè els ajuda a "relacionar-se amb els altres" (46,4 %), en canvi, els alumnes de 14-15 anys la valoren negativament (60,7 %) ($p < ,01$). De la mateixa manera, els alumnes de 12-13 anys troben útil l'Educació Física perquè els ajuda "a ser més intel·ligents" (8,1 %), tanmateix, els alumnes de 14-15 anys la valoren negativament (95,1 %) ($p < ,05$).

Resultats segons l'actitud del professor i de l'alumne

Segons la *taula 5* ($p < ,01$), el 56,5 % i el 38,2 % dels alumnes de 12-13 anys consideren que el professor d'Educació Física és "bo" i "alegre", respectivament, davant del 50,7 % i al 69,1 % dels alumnes de 14-15 anys, que opinen el contrari ($p < ,01$). De la mateixa manera, també amb diferències significatives ($p < ,001$), el 35,9 % dels alumnes de 12-13 anys consideren que el seu professor és just, davant del

73 % dels alumnes de 14-15 anys que opinen que no ho és ($p < ,01$).

Respecte a l'actitud que esperen del professor, el 49,7 % dels alumnes de 12-13 anys valoren positivament que el seu professor els "encoratgi a classe", en canvi, el 57,4 % dels alumnes de 14-15 anys valoren de forma negativa aquesta actitud ($p < ,01$). De la mateixa manera, el 31,9 % dels alumnes de 12-13 anys valoren de forma positiva que el professor d'Educació Física els "corregeixi a classe", en canvi, el 78,1 % dels alumnes de 14-15 anys valoren negativament que el seu professor els "corregeixi a classe" ($p < ,001$). D'altra banda, el 25,9 % dels alumnes de 12-13 anys valoren positivament que el seu professor "porti roba esportiva", en canvi, el 79,5 % dels alumnes de 14-15 anys valoren de forma negativa que el seu professor "vagi vestit amb roba esportiva" ($p < ,05$).

Discussió

De forma general, d'acord amb els resultats d'aquesta investigació, podem afirmar que l'Educació Física es troba més ben considerada entre els alumnes de 12-13 anys que no pas entre els alumnes de 14-15 anys. Aquest resultat coincideix en línies generals amb altres estudis (Mendoza i cols., 1994; Moreno i cols., 2003; Piéron, 1999).

La relació entre l'edat de l'alumne i la pràctica físicoesportiva revela que les majors taxes de pràctica es donen entre els alumnes de 12-13 anys, davant dels de 14-15 anys. Els resultats obtinguts per Casimiro (1999) són similars: s'hi s'observa que la pràctica esportiva extraescolar és més freqüent entre els alumnes de Primària que de Secundària. Moreno i Cervelló (2003) reforcen aquestes dades en comprovar, en el seu treball sobre el pensament de l'alumne cap a l'Educació Física, que la pràctica esportiva extraescolar és un hàbit generalitzat entre els alumnes de 3r cicle d'Educació Primària. En general, les actituds sedentàries en els adolescents són més acusades com més gran és l'edat (Cale, 1996; López i González 2001; Mendoza i cols., 1994; Mendoza, 2000; Moreno i cols., 2003; Pastor i cols., 1999; Piéron i cols., 1999; Procrés-Jove, 1999 i 2002; Rodríguez, 2000; Velázquez i cols., 2001). De la mateixa manera, entre la població en general, les taxes de pràctica físicoesportiva disminueixen a mesura que augmenta l'edat, com ho demostren els estudis sobre hàbits de pràctica realitzats per Hellín (2003) a la Regió de Múrcia i l'estudi d'Hàbits i Actituds dels andalusos davant l'esport (2002) portat a terme per l'Institut Andalus de l'Esport (2003).

Igualment, els alumnes de 12-13 anys, davant dels de 14-15 anys, mostren una major tendència a federar-se o associar-se. Aquests resultats són similars, en línies generals, als trobats a la investigació d'Hellín (2003), on revela que els joves són els que mostren més predisposició a federar-se o associar-se en relació amb les persones de més edat.

La relació entre l'edat de l'alumne i la valoració positiva dels continguts d'Educació Física, revela que els alumnes de 12-13 anys són els únics que valoren de forma positiva els blocs de "Condicció Física i Salut", "Jocs i Esports" i "Activitats al medi natural". Quant a la valoració negativa, l'Expressió Corporal és més mal valorada. Aquestes dades tenen una relació estreta amb els obtinguts en l'anàlisi dels objectius, atès que els mateixos alumnes valoren de forma positiva els objectius relacionats amb la Competició i la Diversió. En línies generals, aquests resultats coincideixen amb els obtinguts per Moreno i cols. (2003) i Casimiro (1999), i comproven que els alumnes de Primària, en relació amb els de Secundària, valoren en més mesura, els objectius de diversió, salut i condició física o enfortiment corporal. Igualment, Roberts (1991) i Ruiz (1995), als treballs sobre l'atribució de la capacitat i l'esforç en els infants, en l'àmbit de l'Educació Física, estableixen l'edat de

	Valoració	12-13 anys	14-15 anys	p
Actitud del professor				
Bo	No (%)	43,5	50,7	,005
		-2,8	2,8	
	Sí (%)	56,5	49,3	
		2,8	-2,8	
Just	No (%)	64,1	73	,000
		-3,7	3,7	
	Sí (%)	35,9	27	
		3,7	-3,7	
Alegre	No (%)	61,8	69,1	,003
		-3	3	
	Sí (%)	38,2	30,9	
		3	-3	
Actitud desitjada				
Encoratjar	No (%)	50,3	57,4	,006
		-2,8	2,8	
	Sí (%)	49,7	42,6	
		2,8	-2,8	
Corregir a classe	No (%)	68,1	78,1	,000
		-4,4	4,4	
	Sí (%)	31,9	21,9	
		4,4	-4,4	
Anar vestit amb roba esportiva	No (%)	74,1	79,5	,013
		-2,5	2,5	
	Sí (%)	25,9	20,5	
		2,5	-2,5	

▲
Taula 5
Distribució percentual, residu tipificat corregit i p-valor de l'edat, segons l'actitud del professor i de l'alumne.

12 anys com a límit, pel que fa a fites d'assoliment. Per tant, a partir d'aquesta edat els nens avaluen les pròpies capacitats bo i comparant-les amb les dels altres, és a dir, orienten les seves metes més cap a l'assoliment que no pas cap a la tasca. Aquesta orientació els porta a gaudir quan competeixen amb els altres en els jocs o els esports.

En relacionar l'edat de l'alumne amb la importància concedida a l'Educació Física i l'interès que hi mostren, vam trobar que els alumnes de 12-13 anys consideren molt important l'Educació Física, i hi mostren un interès molt elevat; per la seva banda, els de 14-15 anys la consideren normal i gens important, mentre que el gust cap a l'assignatura es considera regular. L'Educació Física agrada més en els cursos inferiors, com han demostrat recentment Moreno i Cervelló (2003) en algun dels seus treballs sobre el pensament de l'alumne cap a l'Educació Física, i a mesura que s'incrementa l'edat disminueix l'interès cap a aquesta matèria (Moreno i cols., 2003; Piéron i cols., 1999). Uns resultats semblants són obtinguts per Casimiro (1999), Mendoza i cols. (1994) i Ruiz (2000). Cal afegir-hi els resultats obtinguts en altres estudis (Lee i cols., 1995; Reche, Sicília i Rodríguez, 1996; Sanders i cols., 1995) sobre actituds cap a l'escola, la matèria i el professorat; aquests estudis afirmen que quan la matèria deixa de ser percebuda com un joc les actituds es tornen menys favorables.

Respecte a la utilitat de les classes d'Educació Física, els nostres resultats mostren que els alumnes de 12-13 anys troben útil l'Educació Física perquè els serveix per relacionar-se amb els altres i els ajuda a ser més intel·ligents. La forma de pensar dels alumnes de 12-13 anys concorda amb els continguts i els objectius que els agraden més, és a dir, els jocs i els esports, la competició i la diversió. No és debades que el grup d'amics sigui un agent de socialització que juga un paper preponderant en aquestes edats. A més a més, l'esport, segons Gutiérrez (2000), constitueix un marc excel·lent i un terreny propici per als contactes socials, la cooperació i les relacions socials. Aquestes dades són similars a les trobades a l'estudi de Moreno i cols. (2003), en què es comprova que els alumnes més petits (11-12 anys), en comparació amb els més grans (13-15 anys) consideren que l'Educació Física és útil per al seu futur.

Pel que fa a la relació entre l'edat de l'alumne i la valoració sobre l'actitud del professor d'Educació Física a classe, trobem que als alumnes de 12-13 anys, en comparació amb els de 14-15 anys, els agrada que el professor tingui un caràcter alegre, que sigui bo i just. També desitgen que els encoratgi a classe, que els corregeixi i que porti roba esportiva. Aquests resultats coincideixen amb els obtinguts per Moreno i cols. (2003) als seus estudis, on assenyalen que el professor és més ben valorat pel grup d'alumnes de menor edat (11-12 anys)

que no pas pels més grans (13-15 anys), i afegeixen que la personalitat que el professor exerceix sobre els més petits, justificaria que hi hagi més empatia cap a aquest i que sigui el motiu primordial pel qual aquests alumnes trien ser professor d'Educació Física en el futur. Unes conclusions semblants són obtingudes en altres estudis sobre actituds (Brand i Scantling, 1994; Luke i Cope, 1994; Mowatt i cols., 1988; Ruiz, 2000; Stewart i cols., 1991).

Conclusions

De l'anàlisi realitzada sobre l'Educació Física segons l'edat, podem extreure les conclusions següents:

- Els alumnes de 12-13 anys són els que més practiquen activitats esportives extraescolars federades.
- L'Educació Física és, per als alumnes de 12-13 anys, competició i diversió, per això els continguts més importants són la Condició Física i la Salut, els Jocs i els Esports i les Activitats al medi natural, en canvi, l'Expressió Corporal no rep la mateixa consideració.
- Als alumnes de 12-13 anys, en relació amb els de 14-15, els agrada molt l'Educació Física, reconeixen que és una assignatura molt important i útil, car els permet de relacionar-se amb els altres i ser més intel·ligents.
- Els alumnes de 12-13 anys, en relació amb els de 14-15 anys, reconeixen que el professor d'Educació Física és bo, alegre, just i que els encoratja a classe, els corregeix i va vestit amb roba esportiva.

Referències bibliogràfiques

- Brand, S. i Scantling, E. (1994). An analysis of secondary student preferences toward physical education. *Physical Educator*, 51, 3, 119-130.
- Cale, L. (1996). An assessment of the physical activity levels of adolescents girls: Implications for Physical Education. *European Journal of Physical Education*, 1, 46-55.
- Casimiro, A. J. (1999). Comparación, evolución y relación de hábitos saludables y nivel de condición física-salud en escolares, entre final de Educación Primaria (12 años) y final de Educación Secundaria Obligatoria (16 años). Tesis doctoral. Dir. Manuel Delgado, Juan Torres i Eva M^a. Artés. Departament d'Educació Física i Esportiva i Departament d'Infermeria. Granada: Universidad de Granada.
- Fox, K i Corbin, C. (1989). The physical self-perception profile: development and preliminary validation. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 11, pàgs.408-430

- Gutiérrez, M. (2000). Aspectos del entorno escolar y familiar que se relacionan con la práctica deportiva en la adolescencia. *Primer Congreso Hispano-Portugués de Psicología*. Santiago de Compostela.
- Hellín, P. (2003). Hábitos físico-deportivos en la Región de Murcia: implicaciones para la elaboración del currículum en el ciclo formativo de actividades físico-deportivas. Tesis doctoral. Directors: Juan Antonio Moreno i Pedro Luís Rodríguez. Murcia: Universidad de Murcia.
- Instituto Andaluz del Deporte (2003). Hábitos y Actitudes de los andaluces ante el deporte. *Observatorio del Deporte Andaluz*. Málaga: Instituto Andaluz del Deporte.
- Lee, A. M.; Carter, Jo A. i Xiang, P. (1995). Children's conceptions of ability in physical education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 14, pàgs.384-393.
- López, A. i González, V. (2001). Niveles de satisfacción por la clase de Educación Física. *Revista Digital Lecturas: Educación Física y Deportes*, 6, <http://efdeportes.com/efd32/satisf.htm>
- Luke, M. i Cope, L. (1994). Student attitudes toward teacher behavior and program content in school physical education. *Physical Educator*, 51, 2, 57-66.
- Meinel, K. i Schnabel, G. (1897). *Teoría del movimiento*. Buenos Aires: Stadium.
- Mendoza, R. (2000). Diferencias de género en los estilos de vida de los adolescentes españoles: implicaciones para la promoción de la salud y para el fomento de la actividad físico-deportiva. *En Educación Física y Salud. Actas del Segundo Congreso Internacional de Educación Física* (pàgs.765-790). Cádiz: FETE-UGT-Cádiz
- Mendoza, R.; Ságrera, M. R. i Batista, J. M. (1994). *Conductas de los escolares españoles relacionadas con la salud*. Madrid: C.S.I.C.
- Ministerio de Educación y Ciencia (1989). *Diseño Curricular Base. Educación Secundaria Obligatoria I*. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.
- Ministerio de Sanidad y Consumo (1997). *Encuesta Nacional de Salud de España*. Madrid: Ministerio de Sanidad y Consumo
- Moreno, J. A. i Hellín, P. (2004). ¿Es importante la Educación Física?. Su valoración según la edad del alumno y el tipo de centro. *Revista Internacional de Medicina y Ciencias de la Actividad Física y el Deporte*. 8.
- Moreno, J. A. i Cervelló, E. (2003). Pensamiento del alumno hacia la Educación Física: su relación con la práctica deportiva y el carácter del educador. *Revista Enseñanza. Anuario interuniversitario*. 2, 345-362.
- Moreno, J. A.; Rodríguez, P. L. i Gutiérrez, M. (2003). Intereses y actitudes hacia la Educación Física. *Revista Española de Educación Física*, XI, 2, 14-28.
- Mowatt, M.; DePauw, K. P. i Hulac, G. M. (1988). Attitudes toward physical activity among college students. *Physical Educator*, 45, 2, 103-108.
- Pastor, Y.; Balaguer, I. i García-Merita, M. (1999). Influencia del autoconcepto multidimensional y de la autoestima sobre la práctica deportiva en la adolescencia media: análisis diferenciales por género. A. G. Nieto i E. J. Garcés de los Fayos (Coords.), *Psicología de la Actividad Física y el Deporte, Tom I* (pàgs.182-189). Murcia: Sociedad Murciana de Psicología de la Actividad Física y el Deporte.
- Piéron, M.; Telama, R.; Almond, L. i Carreiro da Costa, F. (1999). Estilo de vida de jóvenes europeos: Un estudio comparativo. *Revista de Educación Física*, 76, 5-13.
- Proces-Joven. (1999). *Estudio sobre conductas relacionadas con la salud en la población escolarizada de la región de Murcia. Curso 1997-1998*. Murcia: Consejería de Sanidad y Consumo. Consejería de Educación y Cultura.
- Proces-Joven. (2000). *Estudio sobre conductas relacionadas con la salud en la población escolarizada de la región de Murcia. Curso 2001-02*. Murcia: Consejería de Sanidad y Consumo. Consejería de Educación y Cultura.
- Reche, A.; Sicilia, A i Rodríguez, C. (1996). ¿Qué opinión tienen los alumnos/as de primaria y último ciclo de EGB hacia la escuela? *A III Congreso Nacional de Educación Física de Facultades de Educación y XIV de Escuelas Universitarias de Magisterio*, Alcalá de Henares.
- Roberts, G. C. (1991). Actividad física competitiva para niños. Consideraciones de la psicología del deporte. *Revista de Entrenamiento Deportivo*, 5, 2-10
- Rodríguez, A. (2000). *Adolescencia y deporte*. Oviedo: Nobel.
- Ruiz Pérez, L. M. (1994). *Deporte y Aprendizaje*. Madrid: Gymnos.
- (1995). *Competencia Motriz. Elementos para comprender el aprendizaje motor en Educación Física escolar*. Madrid: Gymnos.
- Ruiz, F. (2000). Análisis diferencial de los comportamientos, motivaciones y demanda de actividades físico-deportivas del alumnado almeriense de enseñanza secundaria post-obligatoria y de la universidad de Almería. Tesis doctoral. Dir. Mª Elena García i Antonia Irene Hernández. Facultad de Ciencias de la Actividad Física y del Deporte. Granada: Universidad de Granada.
- Sanders, S. i Gram, G. (1995). Kindergarten children's initial experiences in physical education: The relentless persistence for play clashes with the zone of acceptable responses. *Journal of Teaching in Physical Education*, 14, pàgs.372-383.
- Stewart, M. J. i Green, S. R. (1991). Secondary student attitudes toward physical education. *Physical Educator*, 48, 2, 72-79.
- Velázquez, R i Hernández, J. L. (2001). Deporte, práctica deportiva y formación de actitudes y valores: el caso de la Comunidad de Madrid. *Actas II Congreso de Ciencias de la Actividad Física y el Deporte* (pàgs.935-946). Valencia: Universidad de Valencia.